

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра туризму та готельного господарства**

**ІНДУСТРІЯ ТУРИЗМУ Й СФЕРА ГОСТИННОСТІ
В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: СУЧАСНИЙ СТАН,
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

МАТЕРІАЛИ

**II Міжнародної науково-практичної конференції
з нагоди 80-річчя
Волинського національного університету
імені Лесі Українки**

28 жовтня 2020 року

Луцьк – 2020

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра туризму та готельного господарства**

**ІНДУСТРІЯ ТУРИЗМУ Й СФЕРА ГОСТИННОСТІ
В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: СУЧАСНИЙ СТАН,
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

МАТЕРІАЛИ

**II Міжнародної науково-практичної конференції
з нагоди 80-річчя
Волинського національного університету
імені Лесі Українки**

28 жовтня 2020 року

Луцьк – 2020

УДК 338.48 (477) (082)

I-57

*Рекомендовано до друку вченою радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 3 від 29 жовтня 2020 р.)*

Рецензенти: Павлова О. М., доктор економічних наук, професор
Мартинюк В. О., кандидат географічних наук, доцент

Індустрія туризму й сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку :
I-57 матеріали II міжнародної науково-практичної конференції з нагоди 80-річчя Волинського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, 28 жовтня 2020 р.) / відпов. ред. Л. В. Ільїн. Луцьк : ПП Іванюк, 2020. 234 с.

У збірнику наведено результати наукових і практичних досліджень індустрії туризму й готельно-ресторанного господарства в Україні та світі. Розглядаються питання нормативно-правового регулювання, кадрового та інформаційного забезпечення галузі, регіональні особливості розвитку туризму та гостинності, а також вплив пандемії Covid-19 на ринок ресторанного та готельного господарства й ін.

Тексти представлено у авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст доповідей, а також добір, точність, достовірність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

УДК 338.48 (477) (082)

© Колектив авторів, 2020

© Волинський національний

університет імені Лесі Українки, 2020

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНІ ДОПОВІДІ

Давиденко І. В., Фарамазова Н. В. Європейський досвід створення туристичних кластерів.....	8
Доценко В. Ф., Цирульнікова В. В., Тищенко О. М., Різник А. О. Актуальні тенденції розвитку індустрії гостинності.....	12
Подорожко Т. О., Самойленко А. О. Туризм в Україні під час карантину.....	16
Льїн Л. В. Критерії оцінювання та курортно-рекреаційне освоєння водойм України.....	20
Фесюк В. О., Карпук З. К., Чижевська Л. Т., Мороз І. А. Теоретико-методологічні засади дослідження функцій джерел як складових туристично-рекреаційного потенціалу Волинської області.....	24
Барський Ю. М., Матвійчук Л. Ю. Перспективи впровадження «зелених маршрутів» на Волині.....	28
Льїна О. В. Кадастрування туристичних ресурсів України як основа регіонального планування, інвестиційної діяльності, розвитку туризму і готельно-ресторанного господарства.....	33
Чиняк В. В., Слава С. С. Стан туристичної діяльності в областях Карпатського регіону України.....	36

Секція 1. ПАНДЕМІЯ COVID-19: НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ТУРИЗМУ ТА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

Дем'яненко А. О., Пасічник М. П. Вплив пандемії Covid-19 на готельне господарство України.....	40
Хрулькова К. А., Самойленко А. О. Роботизація готельних послуг в умовах Covid-19.....	44
Пасічник М. П. Нові правила роботи закладів ресторанного господарства в умовах пандемії Covid-19.....	48

**Секція 2. РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ
УКРАЇНИ: ОЦІНЮВАННЯ. ЗБЕРЕЖЕННЯ
ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ**

Безсмертнюк Т. П., Мельнійчук М. М. Удосконалення системи рекреаційного природокористування в Україні.....	54
Дробецька В. С., Матвійчук Л. Ю. Гастротуризм як новий напрям розвитку туризму Волині.....	58
Качаровський Р. Є., Антипюк О. В., Мельник Н. В., Єрко І. В. Волинський театр ляльок як осередок туризму краю.....	63
Лисюк Т. В., Терещук О. С. Організація туристичних подорожей на ринку українського туризму.....	66
Маркелюк А. В., Гоманюк М. А. Херсонська область очима пляжного туриста: особливості, проблеми та напрями формування.....	71
Мельник О. В., Мельник Н. В., Мельник А. В., Качаровський Р. Є. Рекреаційно-туристичний потенціал Павлівської ОТГ Іваничівського району Волинської області.....	76
Міщенко О. В., Годунко В. Ю. Інтегральна оцінка рекреаційної інфраструктури Шацького національного природного парку.....	80
Пустова О. І., Башловка Д. С. Шляхи оптимізації внутрішнього туризму в Полтавській області.....	84
Сидорук А. В., Чусєва І. О. Сучасний стан розвитку туристичної галузі та індустрії гостинності Запорізького регіону.....	88
Сітчук Богдана, Daniel Vakota Сучасний стан туризму та рекреації у Волинській області.....	92
Чижевська Л. Т., Карпюк З. К., Мельник Н. В., Качаровський Р. Є. Туристично-рекреаційний потенціал гідрологічних об'єктів ПЗФ Локачинського району Волинської області.....	96

Секція 3. ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ Й ПЕРСПЕКТИВИ ТУРИСТИЧНОГО КРАЇНОЗНАВСТВА

Катаной А. Д., Ткачук Л. М. Регіональні студії міського туризму у Європі: досвід для України.....	102
Ковальчук О. Б., Безсмертнюк Т. П. Особливості розвитку молодіжного туризму в Німеччині.....	106
Лисюк Т. В., Терещук О. С., Левчук Л. Міжнародний туризм: реалії та перспективи розвитку екскурсійної діяльності в Україні та Греції.....	111
Московець Д. І., Безсмертнюк Т. П. Розвиток туризму в країнах Близького Сходу за умови політичної нестабільності.....	115
Фастовець О. О. Тенденції розвитку туризму в Ізраїлі в умовах нової реальності.....	119

Секція 4. ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗЕНС: ДОСВІД, ІННОВАЦІ ТА ТРЕНДИ

Долгієр А. І., Самойленко А. О. Впровадження дисконтних карт для гастрономічних туристів в Україні.....	124
Єрко І. В., Рудик А. О. Сутність дефініції «екологічний маркетинг готельного підприємства».....	129
Льїн Л. В., Пилипчук М. М., Супрунюк А. П., Кучерук В. В. Особливості формування і реалізації стратегії управління якістю послуг на підприємствах ресторанного бізнесу.....	133
Козарчук М. В. Готельний бізнес України, як плейсмент для впровадження принципів сталого розвитку (на основі міжнародного досвіду).....	137
Кошова Б. Р. Тенденції розвитку ресторанної справи у місті Львові.....	141
Круль Г. Я. Аналіз розвитку ринку ресторанних послуг України в пострадянський період.....	145
Лисюк Т. В., Терещук О. С. Інноваційні технології в туризмі, готельному і ресторанному господарстві.....	150

Михалевський П. С., Єрко І. В. Бізнес-готелі України....	154
Мостепаненко Д. О., Єрко І. В. Кемпінги в Україні.....	156
Удуд І. Р., Супріган А. В. Напрями підвищення інвестиційної привабливості готелів України в сучасних умовах.....	160
Шишкіна В. Б., Самойленко А. О. Інноваційні технології обслуговування в готелях.....	164

Секція 5. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА КАДРОВЕ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИЗМУ Й СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

Karabiniuk M., Markanych Y. Landscape-tourist profile of hiking tourist routes to Petros mount within the high-mountain landscape tier of Chornohora.....	169
Богатирьова Г. А., Коваленко Д. О. Інтерактивні технології як креативна форма музейної комунікації.....	173
Громко Л. С. Особливості використання маркетингових інноваційних технологій в туризмі.....	175
Грудниста А. Є., Фалько Є. А. Особливості проведення пішохідної екскурсії.....	179
Єрко І. В. Організація викладання дисципліни «Управління якістю продукції та послуг в готельно-ресторанному господарстві».....	183
Ільїн Л. В. Навчальний курс «Аналіз діяльності підприємств туризму»: теоретичні засади та загальні положення.....	186
Ільїна О. В., Самоліч І. В., Кузняк В. А. Сучасні інтернет-технології у туристичній діяльності: мобільні додатки.....	190
Коваленко О. В. Узагальнена методика розробки екскурсійних маршрутів в Україні.....	195
Богатирьова Г. А., Гавриленко І. О. Формування навичок спілкування бакалаврів з туризму в просторі віртуальної реальності.....	199

Конох О. А. Особливості ігрового моделювання у професійній підготовці кадрового забезпечення для сфери туризму.....	201
Ліщук О. В. Особливості підбору персоналу в Японії.....	205
Лисюк Т. В., Терещук О. С. Ринок туристичних послуг: інновації в екскурсійній і музейній діяльності.....	209
Пасічник М. П. Методичні особливості викладання дисципліни «Етнічні кухні».....	213
Маковецька Н. В., Безкоровайна Л. В., Літвінова-Головань О. П., Короленко К. В. До питань удосконалення підготовки фахівців із туризму та готельної справи для проведення спортивно-розважальних анімаційних заходів у професійній сфері.....	217
Шишкіна В. Б., Редько В. Є. Сучасні інструменти digital маркетингу в туризмі.....	220
Відомості про авторів	225

СЕКЦІЯ 5. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИЗМУ І СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

UDC 911.2: 502.5 (477:87)

¹KARABINIUK M., ²MARKANYCH Y.

¹mykola.karabiniuk@uzhnu.edu.ua, ²yana.markanych@uzhnu.edu.ua
Uzhhorod National University, Faculty of Geography

LANDSCAPE-TOURIST PROFILE OF HIKING TOURIST ROUTES TO PETROS MOUNT WITHIN THE HIGH- MOUNTAIN LANDSCAPE TIER OF CHORNOHORA

The Chornohora landscape is the highest mountain massif of the Ukrainian Carpathians. It is characterized by significant landscape diversity and distribution at altitudes above 1 450–1 600 m a.s.l. of relict natural territorial complexes (NTC) of denudation, ancient-glacial-exarational and nival-erosion genesis, which together form a high-mountain landscape tier of Chornohora with unique natural conditions and morphological structure [2, 4, 5].

The subalpine and alpine highlands of Chornohora are confined to the main watershed of the mountain range and are actively used in recreational and tourist activities. Today, the total annual number of visitors to the highlands of Chornohora, together tourists and vacationers, ranges from 20 to 50 thousand people, while the recreational load on various tourist routes and natural recreational facilities of the alpine landscape is uneven [1, 3]. In general, the use of high-altitude NTCs for recreational and tourism purposes is characterized by local and relatively insignificant negative impacts on their condition and functioning. However, with an excessive number of visitors in the geocomplexes of the Chornohora highlands, along the tourist routes and paths, negative physical-geographical processes are actively developing: soil and vegetation digression, development of linear erosion, etc. Therefore, it is important to study the recreational and tourist load on the tourist routes of the high-

mountain landscape tier r of Chornohora, their current state, the degree of degradation and so on.

One of the most famous natural recreational sites of the high-mountain landscape tier of Chornohora is Petros Mount (2020,2 m a.s.l.), which is located in the northwestern part of the massif. Fans of active tourism are attracted by the diversity and uniqueness of the views from the top, which are associated with the rich landscape diversity of Chornohora, as well as relatively easy access to Petros from the Yasinya village and the villages of Kvasy and Lazeshchyna, where there are railway stations and the highway H9 Lviv-Rakhiv-Mukachevo. In order to present the results of the study of landscape features of hiking trails in Petros and to establish patterns of development of degradation processes on the trails, we have developed an appropriate landscape-tourist profile of the peak along the tourist routes (Fig. 1).

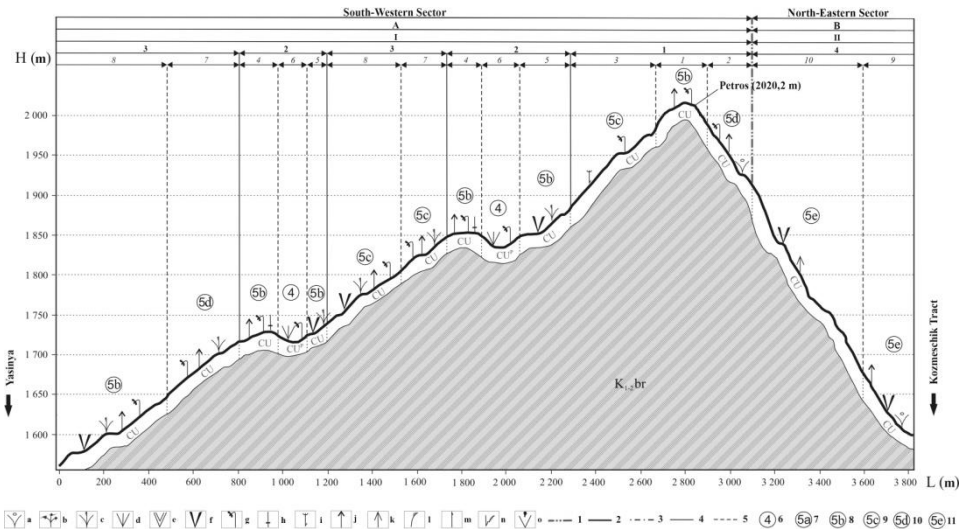

Fig.1. Landscape-tourist profile of Petros along the tourist routes «Yasinya – Petros» and «Kozmeschik – Petros» on the section polonyna Pechenizheska – polonyna Golovcheska

Under the *landscape-tourist profile* we understand *the graphic image of the cross section of the NTC surface by a vertical plane*

through the line of the longitudinal profile of a linear recreational object (tourist routes, landscape-cognitive trails, etc.), which is based on large-scale landscape map and expresses hypsometric features of the trail and summarizes information about the structure and properties of natural complexes and landscape diversity in general. In addition to landscape features, they allow you to set and graphically display the landscape timing of the stages of degradation of trails to specific NTC. Landscape-tourist profiles are the best way to illustrate the landscape features of various tourist routes and other important for tourists and vacationers parameters of the trail – length, steepness, hypsometric excess, as well as the degree of degradation, etc.

Symbols to Fig. 1

SECTOR of the south-western windward highly humidified macro-slope drained by a parallel system of rivers with dominance of beech and spruce-fir-beech forests. **High altitude terrain (landscape mesogeochore) A** – Slightly convex denudated surfaces of supalpine-alpine high-mountain meadows formed mainly in the conditions of consistent occurrence of rock stratum of very cold and wet climate (average temperature of the coldest month $-12\text{ }^{\circ}\text{C}$; and of the warmest months $+9\text{ }^{\circ}\text{C}$; annual precipitation up to 2 000 mm) on mountainous brown meadow soils. **Striya I** – steep convex domed tops, wavy ridge surfaces and steep ridge slopes are mainly consistent with the fall of layers of non-calcareous mica massively stratum gray sandstones and packs of sandstone flysch with *Nardus stricta* and *Juncus trifidus* meadows on mountainous brown meadow soils. **Complex tract 1** – convex surfaces and steep convex slopes of a domed top with *Calamagrostis Adans villosa* and *Juncus trifidus* meadows on mountainous brown meadow soils. Subtract: 1 – surface of the peak with *Calamagrostis Adans villosa* and *Juncus trifidus* meadows on low-strength strong-skeletal mountainous brown meadow soils; 2 – steep narrow slopes of the north-eastern and eastern exposures with *Calamagrostis Adans villosa* and *Juncus trifidus* meadows and fresh *Alnus viridis* forests on low-strength strong-skeletal mountainous brown meadow soils; 3 – steep narrow convex slopes of the domed peaks of the north-western exposition with *Festuca supina* and *Juncus trifidus* meadows on low-strength strong-skeletal mountainous brown meadow soils. **Complex tract 2** – wavy convex surfaces of smoothed ridges of spurs of the main ridge with *Calamagrostis Adans villosa* and *Juncus trifidus* meadows, *Vaccinium myrtillus* and *Juniperus sibirica* on mountainous brown meadow soils. Subtract and simple tract (s.t.): 4 – leveled areas of ridges with *Calamagrostis Adans villosa*, *Juncus trifidus* and *Festuca supina* meadows on medium-strength medium-skeletal mountainous brown meadow soils; 5 – sloping areas of ridges with *Vaccinium myrtillus* and *Juniperus sibirica* on medium-strength weakly skeletal mountainous brown meadow soils; 6 – surfaces of saddles with *Vaccinium uliginosum* and *Juncus trifidus* meadows with fragments of *Juniperus sibirica* on medium-strength medium-skeletal mountainous brown peat bog soils (s.t.). **Complex tract 3** – steep and very sloping narrow convex surfaces of

the ridge of the spurs of the main ridge of the north-western exposition with *Calamagrostis Adans villosa* and *Juncus trifidus* meadows, *Vaccinium myrtillus* and *Juniperus sibirica* on mountainous brown meadow soils. Subtract: 7 – steep sections of the ridges of the north-western exposition with *Calamagrostis Adans villosa* and *Juncus trifidus* meadows, *Vaccinium myrtillus* and *Juniperus sibirica* on low-strength medium-skeletal mountainous brown meadow soils; 8 – very sloping areas of the ridges of the north-western exposition with *Calamagrostis Adans villosa* and *Juncus trifidus* meadows, *Vaccinium myrtillus* and *Juniperus sibirica* on medium-strength medium-skeletal mountainous brown meadow soils. **SECTOR** of the north-eastern leeward macroslope with a colder (approximately 2 °C) than in the south-western sector, vegetation period, lower (200–300 mm) annual precipitation with spruce and beech-fir-spruce forests. **High altitude terrain (landscape mesogeochore) B** – Slightly convex denudated surfaces of supalpine-alpine high-mountain meadows of very cold and wet climate (average temperature of the coldest month -12 °C; and of the warmest months +7 °C; annual precipitation up to 2 000 mm) on mountainous brown meadow soils and mountainous brown peat bog soils. **Striya II** – very steep ridge slopes are formed in the heads of stratum of non-calcareous mica coarse and massively stratum gray sandstones and packs of sandstone flysch with *Vaccinium myrtillus*, *Vaccinium uliginosum* and *Deschampsia caespitosa* meadows on mountainous brown meadow soils. **Complex tract 4** – very steep scree ridge slopes of the eastern exposition with *Deschampsia caespitosa* and *Festuca supina* meadows and *Alnus viridis* on mountainous brown meadow soils. Subtract: 9 – very steep slightly convex slopes of the north-eastern exposition with moist *Alnus viridis* thickets on low-strength medium-skeletal mountainous brown meadow soils; 10 – nival niches of the eastern exposition with *Vaccinium myrtillus* and *Deschampsia caespitosa* meadows and moist *Alnus viridis* thickets on low-strength strong-skeletal mountainous brown peat bog soils in a complex with outcrops of native rocks and screes.

Lithology of rocks. *Cretaceous Period: K₁₋₂br* – Burkut Serie (sandstones, fine-grained stratification of argillites and sandstones). **Soils:** *CU* – mountainous brown meadow soils (Cambic Umbrisols); *CU^p* – mountainous brown peat bog soils. **Vegetation:** a – *Alnus viridis* (Chaix) DC.; b – *Pinus mugo* Turra; c – *Juniperus sibirica* Burgsd.; d – *Vaccinium uliginosum* L.; e – *Rhododendron myrtifolium* Schott et Kotsch, f – *Vaccinium myrtillus* L.; g – *Juncus trifidus* L.; h – *Festuca supina* Schur; i – *Festuca rubra* L.; j – *Calamagrostis villosa* (Chaix) J.F. Gmel.; k – *Deschampsia caespitosa* (L.) P.Beauv; l – *Carex sempervirens* Vill.; m – *Calamagrostis epigejos* (L.) Roth; n – *Nardus stricta* L.; o – *Loiseleuria procumbens* (L.) Desv. **Borders:** 1 – landscape sectors, 2 – high altitude terrains (landscape mesogeochores), 3 – striyas, 4 – complex tracts, 5 – subtract and simple tract; **The degree of degradation of the microrelief of the trail:** 6 – soft, 7 – moderate, 8 – medium, 9 – strong, 10 – catastrophic.

References: 1. Karabiniuk M. Landscape features of hiking trails of the subalpine and alpine highland on Petros Mountain. *Geotourism: Practice and Experience: Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference*. Lviv: Stonemason, 2018. Pp. 106–108.; 2. Karabiniuk M. Landscape differentiation of negative physical-geographical processes in the subalpine and alpine highlands of Chornogora (“Sheshul-Petros” section). *Physical geography*

and geomorphology, 93(3), 2019a. Pp. 7–17.; 3. Karabiniuk M. *Dynamics of visitors to the subalpine and alpine highlands of Chornogora in 2003–2018*. *Functioning of protected areas in modern conditions: materials of the international scientific-practical conference dedicated to the 30th anniversary of the Synevyr National Nature Park (September 18-20, 2019, Synevyr, Ukraine)*. Synevyr: NNP “Synevyr”. 2019b. Pp. 239–245.; 4. Melnyk A., Karabiniuk M. *Formation factors and criteria of the allocation of high-altitude landscape stage in Chornogora (Ukrainian Carpathians)*. *Problems of Geomorphological and Paleogeography of the Ukrainian Carpathians and adjacent areas: Scientific Journal*, 8, 2018a. P. 24–41.; 5. Melnyk A., Karabiniuk M. *Natural territorial complexes of the subalpine and alpine highlands of Chornogora (section “Sheshul-Petros”)*. *Issue of Geography and Geoecology*, 3, 2018b. P. 56–70.

УДК 316.77-029:069:(366.63+004.773.6)(043)

¹БОГАТИРЬОВА Г. А., ²КОВАЛЕНКО Д. О.

¹Bohatyryova@donnuet.edu.ua, ²dkovalenko137@gmail.com

Донецький національний університет економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського, м. Кривий Ріг

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК КРЕАТИВНА ФОРМА МУЗЕЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Сьогодні перед музеями стоять складні завдання пошуку креативних форм музейної комунікації. Заохочення відвідувача музею потребує інноваційних підходів і проектів новаторського характеру.

Інтерактивні технології виступають креативною формою музейної комунікації, адже потребують зміни, в першу чергу, викладу музейного матеріалу, який стає більш ігровим, інтерактивним. Ефективний вплив на сучасну музейну аудиторію здійснюють театралізовані форми роботи. О.В. Беззубова відмічає, що на сучасному етапі поширеною концептуальною моделлю є музей як комунікативна система [1, с. 9].

На думку Д. Камерона в основі музейної комунікації лежить декілька мов, а саме: візуальна, акустична, тактильна [4,